

Pápežova výzva

Pápež Benedikt XVI. ocenil skupinu talianskych kňazov, ktorí bojujú proti pedofílii. Pápežova výzva duchovným a laikom, aby sa snažili zabráňovať pohľavnému a inému zneužívaniu detí. Najvyšší predstaviteľ katolíckej cirkvi poďakoval pútnikom a turistom zhromaždeným na Námestí sv. Petra za to, že ho podporujú svojimi modlitbami, avšak k obvineniam voči svojej osobe sa priamo nevyjadril. Pápež ocenil snahy talianskej cirkevnej

skupiny na ochranu detí pred násilím, zneužívaním a nezáujmom.

Pápež v sobotu na zasadnutí Konferencie biskupov Talianska o digitálnych technológiách a nových médiách poukázal na riziká internetu.

Spomenul „nebezpečenstvá konformizmu, kontroly, morálneho a intelektuálneho relativizmu, čo možno vidieť v úpadku kritického ducha.“

JÁN FELIX
Šport, 26.4.2010

Žaluje pápeža

Američan, ktorého v minulosti údajne zneužíval kňaz, hrozí Vatikánu

Ďalšia žaloba sa zosypala na Vatikán, na čele s pápežom Benediktom XVI. Muža z Illinois údajne sexuálne zneužíval kňaz, kým študoval na škole pre nepočujúce deti.

Muž už v roku 1995 napísal Vatikánu list, v ktorom opisoval, ako ho kňaz Lawrence Murphy počas štúdia roky zneužíval. Murphy na katolíckej škole pre nepočujúcich údajne zneužil až 200 chlapcov.

Vatikán sa listom dostatočne ne-

zaoberal a Murphy zomrel v roku 1998.

Zneužitý muž, ktorý medzičasom dospel, teraz zažaloval cirkevnú vrchnosť na federálnom súde USA za to, že vyšetrovanie zanedbali. Právnik Svätej stolice Jeffrey Lena žalobu odmietol ako nepodloženú.

„Zneužitie obete spísali legitímne žaloby, ale toto nie je jedna z nich. Namiesto toho predstavuje snahu využiť tragické udalosti ako platformu pre širší útok,“ hovorí Lena.

(sim), Plus jeden deň, 24.4.2010

Pápež Benedikt XVI. prijal demisiu belgického biskupa, ktorý priznal, že pred rokmi zneužil mladého chlapca

Pápež Benedikt XVI. prijal demisiu belgického biskupa, ktorý priznal, že pred rokmi zneužil mladého chlapca. Katolícka cirkev už niekoľko mesiacov čelí vlne škandálov, spojených s pedofíliou. Len včera prijal pápež demisiu írskoho biskupa, ktorý údajne kryl zneužívanie stoviek detí v katolíckych internátnych školách.

Rádio Slovensko, 23.4.2010

Pomoc pre obeť zneužívania

V Rakúsku tento týždeň začne pôsobiť nová komisia pre obeť sexuálneho zneužívania kňazmi. Jej 9 členov im má poskytovať právnu a psychologickú pomoc i finančné odškodnenie. V Rakúsku sa prihlásilo už niekoľko sto ľudí, ktorých údajne zneužívali predstavitelia cirkvi. TA3, 26.4.2010

Hospice majú problém s prežitím

Hospice majú vážne existenčné problémy, upozorňuje generálny sekretár Slovenskej katolíckej charity Radovan Gumulák. „Veľmi nízke platby zo zdravotných poisťovní nepokryjú náklady na starostlivosť, ktorá sa v hospicoch poskytuje,“ hovorí. Príspevok pacienta nechcú hospice neúmerne zvyšovať, pretože už terajšie platby veľmi zaťažujú rodiny pacientov, ktorých život sa blíži ku koncu. „Niektoré zdravotné poisťovne však napriek rokovaniam nechcú platby zvýšiť a tak hospice uvažujú o skončení činnosti.“ (SITA), PRAVDA, 24.4.2010

Britské faux pas

Pápežovu návštevu v Británii neoplyvní negatívne krátká interná správa britského ministerstva zahraničných vecí, ktorá prenikla na verejnosť a robí si posmech z rímskokatolíckej cirkvi. Oznámil to včera Vatikán a informácie priniesla webová stránka stanice BBC. Ministerstvo sa ospravedlnilo za dokument, ktorý bol výsledkom „náhleho vytrysknutia nápadov“ a v ktorom sa písalo, že pápež by mohol požeňať manželstvu homosexuálov alebo otvoriť interrupčnú kliniku. JÁN FELIX

Šport, 27.4.2010

Sobor utrpenia

Smutnú spomienku na tzv. Prešovský sobor spred 60 rokov, ktorý znamenal likvidáciu Gréckokatolíckej cirkvi v bývalom Československu, si 27. a 28. apríla pripomenie Gréckokatolícka cirkev.

Dnes v sále prešovského Čierneho orla, kde sa 28. apríla 1950 odohrala v rézii komunistickej strany a Štátnej bezpečnosti perzekúcia cirkvi známa ako Akcia P., sa o 9. 00 h uskutoční spomienková akcia, ktorá vyvrcholí o 17. 00 h archijerejskou svätou liturgiou v Katedrále sv. Jána Krstiteľa.

JÁN FELIX, Šport, 27.4.2010

Všetci za jedného

Adoptovať si dieťa na diaľku nemusí len dvojica či jednotlivec. V Turčianskom Petre pri Martine sa rozhodla takto podporovať malého chlapca z Kene celá farnosť.

V dedinke Turčiansky Peter mávajú každý rok Vianočný bazár. Obyvatelia tu predávajú vlastnoručne vyrobené veci a výťažok z predaja putoval zvyčajne do pokladnice na stavbu novej farnosti, no pred dvoma rokmi sa veriaci rozhodli pre zmenu. Peniaze dostal dvojročný kenský chlapec Mubanda Costantin.

„Videl som to vo svete. Ľudia robia viac ako len vyhlásenie zbierky a zozbieranie peňazí. Vlastnými rukami vyrobia niečo, za čo potom pomôžu niekomu, kto to potrebuje,“ vysvetľuje myšlienku bazára farár z Turčianskeho Petra Miroslav Klimant.

„Zháňali sme možnosť, ako si adoptovať dieťa tak, aby sa k nemu peniaze naozaj dostali. Nakoniec sme to vyriešili cez rehoľné sestry, ktoré nám dali adresu kňaza pôsobiaceho v Keni. Ten nám ukázal chlapca, ktorého sme si adoptovali,“ povedal Klimant.

Rodina malého Mubandu žije vo veľmi zlých podmienkach. Jeho brata podporujú rehoľné sestry samaritánky z Vrícka (obec pri Martine). „Naša farnosť a ony máme spoločné deti, takže sme ako rodina,“ hovorí s úsmevom Klimant. Farníci sa podľa neho o chlapca zaujímajú: „V kostole máme nástenku, kde sú jeho fotky aj informácie o jeho rodine.“

O chlapcovi si farár píše s kolegom Costantinom Kyalikym, ktorý adopciu dohodol.

Veriaci z Turčianskeho Petra by chceli chlapca podporovať až do jeho dospelosti. Farár je tomu tiež naklonený, pretože takto sa peniaze dostanú nielen k ľuďom, ktorí sú naokolo, ale aj k tým, ktorých síce nestretávame, ale tiež potrebujú pomoc. „Chudobní sú ako bezodný sud. A máme ich aj tu medzi nami. Všetku biedu nezachránime, ale musíme aspoň troškou pomôcť,“ povedal.

Veronika Folentová
SME, 24.4.2010

Smer nemá odvahu presadzovať ľavicové témy

Je Smer SO naozaj sociálnodemokratickou stranou? To, ako sa stavia k niektorým ľavicovým témam, svedčí skôr o opaku. Odluka cirkvi od štátu, rodová rovnosť, kvalitné životné prostredie či práva homosexuálov. Otázky, ktoré V zahraničí presadzujú práve sociálni demokrati. Smer ich za svoje prvé štyri roky vo vláde ignoroval.

V stredu síce jeho predseda Robert Fico povedal, že ak by opozičné strany mali spolu rokovať o homosexuáloch, tak „sa pozabijajú,“ on sám sa však tejto téme pre istotu vyhýba. Rovnako aj problematike financovania cirkví, ktorú podľa vlastných slov nemieni otvárať, ani keby bol vo vláde ďalšie štyri roky.

„Smer obchádza ľavicové témy. Ľavicový je iba, pokiaľ sa mu to hodí,“ tvrdí politológ Miroslav Kusý. Ako dodáva, Fico nechce otvárať veci, s ktorými na Západe prišli ľavičiar napriek tomu, že im verejná mienka nebola naklonená. Sociálnodemokratické strany by totiž mali byť moderné, priniesť „moment vzbury“ a zastat sa menších.

Typickým príkladom je registrované partnerstvo homosexuálov. Ľavicové strany ho už vybojovali vo viacerých krajinách, dokonca i v Chorvátsku, Maďarsku či v Česku. Tam ho už pred štyrmi rokmi presadila ČSSD. Na Slovensku však takéto návrhy nemajú šancu. „Keby som mal urobiť zoznam tém podľa dôležitosti a ten zoznam by mal 74 tisíc bodov, tak sa tam táto téma ani nedostane,“ vyhlásil Fico pred mesiacom.

Premiérove ostré výroky sa síce snažia tmiť niektorí členovia Smeru, ako europoslankyňa Monika Beňová-Flašíková či podpredseda vlády Dušan Čaplovič, ale ich názory nemajú veľkú váhu.

V súlade s ľavicovou politikou nie sú ani ďalšie kroky súčasnej vlády. Nerieši napríklad odluku cirkvi od štátu. Na platy pre 3 500 kňazov stále prispievajú všetci daňoví poplatníci - aj ateisti. Novelou zákona o postavení cirkvi sa navyše sprísnil podmienky na registráciu náboženských spoločenstiev, čo obmedzuje ľudské práva. V obave pred reakciou cirkvi vláda neschválila ani nové učebnice sexuálnej výchovy, hoci ich odborníci pripravili podľa moderných európskych noriem.

Smer nebojuje ani za lepšie zastúpenie žien v spoločnosti a účasťou radikálnej SNS vo vláde je politika plná xenofóbie a šovinizmu. Aj to sú prejavy, aké by mali sociálni demokrati odmietat'. Podobne je to so životným prostredím. Kým na Západe patrí k obvyklým témam ľavice, u nás je na okraji záujmu. Škandály s emisiami, so skládkou v Pezinku, zonácia Tatier, podpora jadrovej energetiky na úkor obnoviteľných zdrojov - ani za vlády pravice sa prírodné rezervácie neocitli v takom ohrození ako teraz.

Smer je pritom členom Strany európskych socialistov a Socialistickej internacionály. Je však iba imitáciou sociálnej demokracie, aj to len v jednej oblasti - v sociálno-ekonomickej,“ tvrdí politológ Grigorij Mesežnikov. Sociológ Pavel Haulik nesúhlasí: „Nemyslím si, že existuje nejaký univerzálny model, čo je sociálna demokracia. Smer predsa nemusí kompletne prebrať agendu sociálnodemokratických strán zo Západu, ktoré sa vyvíjali za iných podmienok.“ **Radovan Krčmárik**

PRAVDA, 24.4.2010

„Smer obchádza ľavicové témy. Ľavicový je iba, pokiaľ sa mu to hodí.“ Miroslav Kusý politológ

Drevené chrámy dostali 43 tisíc eur

Osem drevených chrámov na Slovensku a rovnaký počet na poľskej strane dostalo takmer 430-tisíc eur z Európskej únie na rekonštrukciu, ochranu a ich propagáciu. Veľký cezhraničný projekt združil záujem Gréckokatolíckeho arcibiskupstva v Prešove, piatich slovenských farností a ôsmich poľských vlastníkov drevených chrámov. Podľa koordinátora projektu Daniela Dzurovčina sa projekt delí na dve etapy. Prvú realizuje arcibiskupstvo a zameria sa na propagáciu chrámov, ich zdokumentovanie a technický audit. V druhej etape majitelia chrámov zabezpečia rekonštrukciu chrámov. **(SITA), PRAVDA, 26.4.2010**

Vatikán a pápež Benedikt XVI. čelia žalobe Američana, ktorý má byť jednou z obetí sexuálneho zneužívania

Vatikán a pápež Benedikt XVI. čelia žalobe Američana, ktorý má byť jednou z obetí sexuálneho zneužívania kňazom Lawrenceom Murphym. Jeho pedofília vyšla na povrch už v polovici deväťdesiatych rokov. Vyše 200 dnes už dospelých ľudí ho obvinilo zo sexuálneho zneužívania v škole pre hluchonemé deti v Milwaukee, kde slúžil dvadsať rokov. Vatikán však cirkevný proces proti nemu zastavil. Viac povie Alexandra Demetrianová: „Obet' sexuálneho zneužívania, ktorej identita nie je známa, žiada katolícku cirkev, aby zverejnila všetky záznamy o pedofílii kňazov, ktoré má vo svojich archívoch. Žalobca, ktorý sa stal obeťou sexuálneho zneužívania Lawrenceom Murphym v sedemdesiatych rokoch minulého storočia, adresoval Vatikánu dva listy už v roku 1995, v ktorých detailne popísal pedofilné sklony kňaza. Nikdy však nedostal odpoveď. Hovorí Jeff Anderson, právnik žalobcu: „Toto je piaty proces, ktorý sme začali s obeťami proti Murphymu. Zároveň je to prvá žaloba namierená priamo proti Vatikánu a takisto je to vôbec prvý proces, v ktorom žalobca nežiada finančné odškodnenie, ale odhalenie tajných dokumentov Vatikánu, v ktorých sú zaznamenané pedofilné prečiny kňazov.“

Redaktorka SRO: „Vatikán sa zatiaľ k tejto žalobe nevyjadril, no v prípade Lawrencea Murphyho tvrdí, že sa o ňom dozvedel až v roku 1996. Kňazov nadriadený na základe svedectiev, vtedy už dospelých obetí, nahlásil Murphyho Vatikánu. Ten začal cirkevný proces, no neskôr ho pozastavil. Lawrence Murphy totiž napísal vtedajšiemu šéfovi Kongregácie pre doktrínu a vieru Jozefovi Ratzingerovi - súčasnému pápežovi, list, v ktorom argumentoval chorobou a premlčaním prípadu. Kňaz o dva roky na to zomrel. Obet' zneužívania žaluje Benedikta XVI., lebo vo vtedajšej funkcii tento prípad nedoriešil. Žalobu na Vatikán zvažujú aj právnici obetí rakúskych pedofilných kňazov. Ak sa s cirkvou nedohodnú, budú tiež žiadať zverejnenie citlivých dokumentov. Pápež Benedikt XVI. v stredu v Ríme oslovil obeť zneužívania.“

Pápež Benedikt XVI.: „Po omši sa chcem stretnúť s obeťami zneužívania členmi cirkvi. Podelím sa s nimi o ich utrpenie a pomodlíme sa spolu. Sľubujem, že cirkev zakročí.“

Alexandra Demetrianová, redaktorka SRO: „Benedikt XVI. sa s obeťami skutočne stretol a každému venoval päť minút na osobný rozhovor.“ **Rádio Slovensko, 23.4.2010**

Odišiel ďalší biskup

Ďalší biskup odchádza. Pápež prijal demisiu duchovného z Belgicka. Biskup sa sám priznal, že pred rokmi sexuálne zneužil mladého chlapca. Iná obeť pedofílie už zažalovala Vatikán aj pápeža.

Redaktor: „Belgický predstaviteľ cirkvi je od minuloročného novembra prvým biskupom, ktorý odstupuje pre to, že sám sexuálne zneužíval neplnoletých. Ďalší duchovní odstúpili najmä preto, že kryli pedofilné zločiny kňazov.“

Andre Joseph Leonard, belgický biskup: „Je to pre mňa najbolestivejšia udalosť. Nielen pre mňa, ale aj pre celú cirkev. Obrovské utrpenie pre katolícku komunitu v Belgicku.“

Redaktor: „Ďalšia obeť sexuálneho zneužívania podala v USA žalobu na Vatikán aj pápeža. Chce, aby verejnosť vedela čo všetko vyšetroval Vatikán. Ten však žalobu zatiaľ nepotvrdil.“

Peter Isely, hovorca zneužívaných obetí: „Toto je historický deň a verím, že sa dočkáme aj rozhodnutia, ktoré všetko zmení. Je to obrovský globálny problém.“

Redaktor: „Vatikán sa bráni a tvrdí, že právny krok chce niekto len zneužiť. Podľa správy írskych úradov, niektorí kňazi desiatky rokov zneužívali stovky detí v katolíckych internátnych školách a cirkev to kryla. Z utajovania pedofílie obviňujú aj samotného Benedikta XVI.“ **Jakub Laca, Markíza, 23.4.2010**

Vatikán zafinancuje výskum

A teraz na tému Vatikán. Tentoraz však nepôjde o cirkevné škandály, ale o kmeňové bunky. Na ich výskum daruje Vatikán americkým vedcom dva milióny eur.

Redaktorka: „Vatikán sa predstavil v novej úlohe, ako sponzor výskumu kmeňových buniek. S projektom prišli vedci z univerzity v americkom Marylande. Kmeňové bunky by chceli využívať najmä pri liečbe črevných chorôb.“

Curt Civin, univerzita v Marylande: „V črevách sa denne tvoria doslova kilogramy buniek. Redaktorka TV Markíza: „Vatikán prízvukuje, že v tomto prípade ide

o bunky z dospelých tkanív. Výskumy, pri ktorých sa používajú embryonálne bunky, naďalej odmieta a odsudzuje.“

Kardinál Renato Martino: „Tento výskum život chráni, nezabíja ho.“

Robert Gahl, univerzita v Ríme: „Rozdiel je v tom, že tu používame dospelé kmeňové bunky, nie embryonálne. Nezabíjame embryo, zárodok života len preto, aby sme ho použili na výskum.“

Redaktorka: „Bunky z dospelých tkanív však majú oproti embryonálnym bunkám jednu nevýhodu. Nevedia sa už premeniť na

iné bunky. Kvôli tomu ich vedci nemôžu používať pri liečbe chorôb ako sú napríklad Alzheimer alebo Parkinson.“

Curt Civin, univerzita v Marylande: „Črevné kmeňové bunky sú zatiaľ neprebádanou oblasťou. Myslíme si, že ich výskum pomôže vyliečiť aj množstvo iných chorôb, nielen črevných.“

Redaktorka: „Prvé výsledky výskumu budú známe najskôr o dva roky. Až potom sa črevné kmeňové bunky začnú využívať pri liečbe pacientov.“

**Natália Babincová
Markíza, 24.4.2010**

Britský ideál o pápežovi bol potratový a homosexuálny

Londýn si vo Vatikáne zavaril, pontifika si počas návštevy Británie predstavoval ako terč čierneho humoru. Mladý pracovník ministerstva zahraničných vecí vypracoval oficiálny dokument, ktorý vykreslil pápeža ako človeka idúceho zrazu proti svojmu presvedčeniu. „Benedikt XVI. by mohol dať pokyn spustiť výrobu vlastnej značky kondómov. Požehnal by zväzky homosexuálov a otvoril aj kliniku, na ktorej sa vykonávajú potraty,“ citovali noviny Sunday Telegraph z textu, ktorý unikol z ministerstva.

Dokument tiež radil pápežovi, aby si v rámci charitatívnej akcie zaspieval s kráľovnou Alžbetou II. Zároveň mal vyhodiť z cirkvi pochybných biskupov a zriadiť núdzovú telefonickú linku pre obeť sexuálneho zneužívania kňazmi. „Toto všetko by malo byť súčasťou ideálnej návštevy Benedikta XVI., ktorý do Británie pricestuje v polovici septembra,“ píše sa v texte.

Rezort diplomacie po zverejnení materiálu nešetří ospravedlňujúcimi slovami. „Je to hlúposť, ktorá

neodráža názory a politiku britskej vlády,“ zdôrazňuje vyhlásenie ministerstva. „Zamestnancovi, ktorý napísal text, sme povedali, že spravil vážnu chybu a tento postoj akceptoval,“ dodáva sa v stanovisku. Pracovníka okamžite preradili na iný úsek.

Sunday Telegraph poznamenal, že o dokumente sa debatovalo na ministerskej schôdzi a po jeho vypočutí si niektorí diplomati „trhali vlasy“. „Šéf diplomacie David Milliband bol zdesený,“ doplnili noviny. Ospravedlnenie okamžite tlmočil vo Vatikáne aj britský veľvyslanec Francis Campbell.

Dokument vznikol po výmene názorov autora textu s jeho spolupracovníkmi. Rozhlasová stanica BBC upozornila, že obrovský prešľap môže spôsobiť, že Svätá stolica sa bude nazdávať, že Briti vnímajú pontifika ako zábavnú postavu.

Benedikta XVI. pozvali na návštevu Británie v dňoch 16. -19. septembra. Bude to prvá cesta hlavy katolíckej cirkvi v tejto krajine od roku 1982. **čap, Reuters, ČTK PRAVDA, 26.4.2010**

Slaboduchý odkaz pobúril Vatikán

Veľká Británia sa kajá za žartík svojho úradníka

Plytký humor alebo britký žartík? Vatikán sa hnevá na Veľkú Britániu a zvažuje zrušenie septembrovej návštevy pápeža Benedikta XVI. Všetko to spískal 23-ročný zamestnanec ministerstva zahraničných vecí svojím návrhom pápežovho programu počas pobytu na Ostrovoch.

Absolvent Oxfordu Steven Mulvain napríklad odporučil, aby pápež slávnostne otvoril predaj kondómov „Benedikt“, kliniku na interrupcie a spolu s kráľovnou naspieval pre charitu pozmenenú britskú hymnu Bože, ochraňuj svet. Plán s názvom Ideálna návšteva poslal ešte v marci nadradeným. Aféru spustila až staršia diplomatka Nicola Ware.

Svätá stolica pení najmä preto, že nik na ministerstve neprišiel o svoje miesto. Británia si teraz sype popol na hlavu. „Dobrý bože, je to veľmi smutný obraz veľmi slaboduchého správania. Pomyslenie, že takto sa správajú diplomati, je veľmi deprimujúce a trápne. Dúfam, že dotyční sa za seba hanbia,“ vyhlásil bývalý veľvyslanec v Ríme sir Ivor Roberts. Ministerstvo sa bráni, že „pochabý dokument“ neschválil žiaden vysokopostavený predstaviteľ úradu. Mulvain, ktorý vyštudoval anglistiku na prestížnej King's School, sa po škandále utiahol do svojho londýnskeho bytu. Na internete do svojho profilu o svojich koničkoch napísal: „Veľa pijem a čítam viac - menej len to, čo chcem.“ **(rok)**

Nový Čas, 27.4.2010

V Komárne sa modlili za maďarský náboženský život

Po 21. raz sa v nedeľu 25. apríla v Komárne stretli maďarskí veriaci zo Slovenska. Aj na tohoročnom modlitebnom dni sa modlili za hlavného maďarského duchovného pastiera, maďarských kňazov a rehoľníkov.

Padlovics Ágnes, redaktorka STV: „Chýbajú maďarskí kňazi. Zo šesťdesiatich fár v Trnavskej diecéze je dvadsať bez kňaza.“

Orosch Ján, vikár Trnavskej arcidiecézy: „Zo štyridsiatich kňazov, ktorí pracujú v maďarských náboženských obciach, je tridsať Maďarov a ostatní sú Slováci, ktorí sa naučili po maďarsky.“

Padlovics Ágnes, redaktorka STV: „Viac duchovných je potrebných aj v Nitrianskej a Banskobystrickej diecéze.“

Đurčo Zoltán, vikár Nitrian-

skej diecézy: „Teraz k nám z Trnavskej diecézy príde maďarský kňaz, no potrebovali by sme ich ešte najmenej päť.“

Mahulányi József, vikár Banskobystrickej diecézy. „V maďarskej Vácskej diecéze som oslovil dvoch maďarských kňazov pochádzajúcich zo Slovenska, ktorí sa vrátili domov. Súrne by sme potrebovali troch - štyroch maďarských duchovných.“

Bombich Ilona, Zemné: „Nemáme maďarského kňaza. Modlíme sa, aby sme ho dostali.“

Antal Magdolna, Stredné Turcovce: „Modlíme sa za to, aby bolo viac maďarských kňazov, lebo v dedinách chýbajú.“

Padlovics Ágnes, redaktorka STV: „Slávnostné popoludnie sa začalo krížovou cestou na základe

myšlienok Mihálya Marella. Slávnostnú omšu celebroidal biskup János Orosch, ktorý pripomenul postoje kňaza Károlya Lénarta. V kázni sa venoval aj nedávnym pedofilným škandálom, na ich margo povedal: Sú aj zlí kňazi, no kňazstvo nemožno posudzovať na základe ich činov.“

STV 2, 26.4.2010

Akcia P“

„O tri dni to bude presne 60 rokov, čo sa komunistický režim rozhodol zlikvidovať grécko-katolícku cirkev v Československu. S pomocou Štátnej bezpečnosti zorganizovala Akciu „P“, ktorá mala veriaciach násilne preorientovať na pravoslávnu cirkev. Tým sa mal posilniť vplyv Sovietskeho zväzu.“

Redaktor: „Len dva týždne po likvidácii rímskokatolíckych mužských kláštorov sa komunistický režim rozhodol, že zatočí aj s gréckokatolíckimi. 28. apríla 1950 rozbehol akciu s krycím názvom P alebo pravoslavizácia. Jej cieľom bolo podriaďiť gréckokatolíkov pod pravoslávnu cirkev, ktorá bola štátnou a prežimnou cirkvou v Sovietskom zväze. Podobne postupovali súdruhovia aj na Ukrajine, v Rumunsku či Podkarpatskej Rusi. Dôvodom mal byť podľa vtedajšej propagandy fakt, že gréckokatolícka cirkev pomáhala banderovcom na konci druhej svetovej vojny.“

Patrik Dubovský, archív ÚPN: „Mali ukrývať vo svojich kláštoroch, ich kláštory mali byť skladiskami zbraní, špiónážnymi centrami.“

Redaktor: „Už rok predtým komunisti zrušili gréckokatolícke kláštory. Na začiatku Akcie P nahnali stovky cirkevných predstaviteľov na prešovskom snem, kde mali jeho účastníci pod nátlakom prijať pravoslávnu vieru.“

Patrik Dubovský, archív ÚPN: „Boli tam členovia komunistickej strany, príslušníci Štátnej bezpečnosti, celé to bolo kontrolované Zborom národnej bezpečnosti.“

Redaktor: „Biskupov Pavla Gojdiča a Vasil'a Hopku okamžite internovali. Do väzenia neskôr putoval aj Dominik Trčka, ktorý rovnako ako Gojdič zomrel v leopoldovskej väznici. Hopko si odsedel 13 rokov.“

Patrik Dubovský, archív ÚPN: „Boli obvinení zo špiónáže, napomáhaniu banderovcom a protištátnej činnosti.“

Rastislav Čížik, grécko-katolícky kňaz: „V tejto ťažkej dobe zostali verní. Ja sa napríklad niekedy pýtam, ako by som reagoval, keby mňa pritlačili.“

Redaktor: „Väčšina duchovných tento nátlak odmietla. Takmer 30 ich bolo na úteku, 65 kňazov komunisti zaistili a ďalších 120 previezli do pracovných táborov.“

Patrik Dubovský, archív ÚPN: „Do českého pohraničia, kde museli tvrdo

Minister Ján Mikolaj považuje vlastenecký zákon predložený premiérom za vylepšený

Deti v štátnych cirkevných a súkromných školách si hymnu vypočujú na začiatku a na konci školského roka. Vyplýva to z novely Zákona o štátnych symboloch, ktorú na rokovanie vlády predložil premiér Robert Fico. Kabinetu ju schválil rovnako ako návrh na jej skrátené legislatívne konanie. Na jej základe budú musieť tieto vzdelávacie zariadenia umiestniť na vhodnom mieste štátnu zástavu, text štátnej hymny a preambulu Ústavy. Zároveň bude do návrhu zapracovaná pripomienka ministra školstva Jána Mikolaja, ktorý trval na tom, že vý-

chova k vlastenectvu a jeho obsahu má byť zaradená do učebných osnov výchovno-vzdelávacieho procesu na všetkých stupňoch školskej vzdelávacej sústavy.

Ján Mikolaj, minister školstva: „Je to poistka, je to politické rozhodnutie. Ja to akceptujem, len s tým dôvodom, že na 80% tie veci, ktoré tam už nie sú, tam budú aj v tomto zákone. Naopak, ten zákon oproti súčasnému je vylepšený v tom, že v tom pôvodnom zákone neboli uvedené súkromné a cirkevné školy. Čiže dokonca ten zákon je v niečom aj lepší.“ **Rádio VIVA, 26.4.2010**

Vo Vajnorochoch si pripomenuli 20. výročie prvej návštevy pápeža Jána Pavla II. na Slovensku

Stovky ľudí vo Vajnorochoch si počas víkendu pripomenuli 20. výročie historicky prvej návštevy pápeža Jána Pavla II. na Slovensku. Stalo sa tak počas pontifikálnej svätej omše vo vajnorskom parku Pod lipami, ktorú celebroval bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský.

Po prvýkrát stál pápež Ján Pavol II. na vajnorskom letisku 22. apríla 1990. Státisíce ľudí sem vtedy prišli aby si vypočuli slová povzbudenie a nádeje v hektickom období bezprostredne po nežnej revolúcii. Vajnorská výzva pápeža „nebojte sa“ obletela celú transformujúcu sa Európu.“

Natočené: Vajnorčania

AA: „On teda miloval Slovensko fakt, aj slovenský národ veľmi, ale každý národ kdekoľvek išiel do sveta, všade tak im prejavil lásku, že všetci cítili, že len ich ľúbi.“

AA: „Tá charizma a to čo všetko z neho vyžarovalo, to bolo úžasné.“

Ján Mrva, starosta Vajnor: „Pamiatka na Jána Pavla II. je vo Vajno-

rákoch. Tuná cirkevná škola neďaleko má meno Jána Pavla II. a aj cirkevný zbor, ktorý vznikol pol roka po tom má meno Jána Pavla II., aj nová investícia, ktorá má byť na bývalom vajnorskom letisku, by mala mať park Jána Pavla II. a mohol by tam byť aj kostol Jána Pavla II.“

Program osláv bol rozložený na 4 dni, v ktorých dominovali bohoslužby. Predstavil sa aj vajnorský spevácky zbor Jána Pavla II., spevácky zbor mesta Bratislava, orchester Dona Bosca i mládežnícke gospelové skupiny.

Natočené: Andrej Ďurkovský, primátor Bratislavy: „Bol to človek, ktorý aj keď sa označuje pápež niekedy ako Svätý otec, tak on, jemu skutočne prináleží to slovo, že svätý a som presvedčený, že raz bude za svätého vyhlásený.“

Pápež Ján Pavol II. navštívil Slovensko spolu trikrát, naposledy v roku 2003. Vtedy navštívil okrem Bratislavy i Banskú Bystricu a Rožňavu. **TV Bratislava, 26.4.2010**

pracovať v lese, v poľnohospodárstve.“

Redaktor: „Ani gréckokatolícki veriaci, ktorých bolo v tom čase viac ako 200 tisíc, sa nátlaku neprispôbili. Možno aj preto, že noví kňazi, ktorých sa režim snažil narýchlo vyškoliť, nemali potrebnú autoritu.“

Patrik Dubovský, archív ÚPN: „Prichádzali z jednoduchého prostredia,

často sa venovali rôznym iným hospodárskym činnostiam, niektorí dokonca čapovali alkoholické nápoje.“

Redaktor: „Gréckokatolícka cirkev sa v Československu dočkala aspoň čiastočnej rehabilitácie v roku 1969. V 70-tych rokoch začala opäť pozvoľne fungovať.“

**Dalibor Skladan
JOJ, 25.4.2010**

60. výročie likvidácie gréckokatolíckej cirkvi

Prešovským Soborom 27. apríla 1950 oficiálne vyvrcholila likvidácia gréckokatolíckej cirkvi v bývalom Československu. Pod vedením komunistickej strany a štátnej bezpečnosti sa začalo veľké prenasledovanie gréckokatolíckych biskupov, kňazov a veriacich. Počas dvojdnovej konferencie v Prešove si udalosti pred 60-tich rokov pripomenie nielen odborná verejnosť, ale aj samotní účastníci prenasledovania.

Redaktorka: „Gréckokatolíkov na základe vopred pripraveného manifestu nútili prestúpiť na pravoslávnu vieru. Na zhromaždenie do sály Čierneho orla nahnala štátna bezpečnosť straníkov, študentov a násilne tam doviedli aj viacerých gréckokatolíckych kňazov. Po jeho skončení štátna bezpečnosť odvieďala do väzenia gréckokatolíckeho diecézneho biskupa Pavla Petra Gojdiča. Jeho aj biskupa Vasila Bubku vyhlásil pápež Ján Pavol II. z blahoslavených. Počas procesu blahorečenia vyzdvihol silnú vieru kňazov, ktorí ani za cenu mučeníctva nezradili svoju vieru.“

Ján Babjak, prešovský gréckokatolícky arcibiskup: „Ich svedectvo, ich viera je vlastne pre nás tou silou z ktorej teraz čerpáme.“

Redaktorka: „Gréckokatolícka cirkev tak celých 18 rokov nesmela oficiálne existovať. Začalo sa veľké prenasledovanie. Kňazov väznili a prevážali do českého pohraničia a neskôr do pracovných táborov. Na gréckokatolíckych spoluväzňov si spomína aj Teodor Hlaváč.“

Teodor Hlaváč, Konfederácia politických väzňov Slovenska: „Veľmi ťažko to mali tí gréckokatolícki kňazi, ktorí neboli rehoľníci ale mali aj svoju rodinu a s tou rodinou potom znášali veľmi ťažké ostudy.“

Redaktorka STV: „Teodor Hlaváč bol v pracovnom tábore PTP spolu s kňazmi Jozefom Tóthom a Vasilom Fejdom.“

Vasil' Ladislav Fejda, gréckokatolícky kňaz, politický nespoľahlivý: „Preto som bol v PTP, že som študoval teológiu.“

Jozef Tóth, gréckokatolícky kňaz, politicky nespoľahlivý: „Viera nevyučuje rozum, naopak umocňuje ho. Je to teleskop a mikroskop. Umocňuje poznanie racionálne. Preto títo kňazi mali tak hlbokú vieru, že sa nedali.“

Redaktorka STV: „Totalitný režim bol neúprosný aj k ženám rehoľným sestrám. Rehoľná sestra Oľga Nikolaja Migvikova bola odsúdená v procese spolu s biskupom Jánom Hirkom.“

Peter Sandtner, Konfederácia politických väzňov Slovensko: „Pôsobila ako táborová lekárka v ženskej väznici v Želiezovciach, ktoré prezývali aj zelené peklo pretože tam boli nekonečné lána na ktorých museli ženy ťažko pracovať.“

Redaktorka STV: „Činnosť gréckokatolíckej cirkvi obnovili po Pražskej jari v roku 1968. Po páde vojsk Varšavskej zmluvy bola však až do Nežnej revolúcie štátnou mocou iba trpená.“

Magda Želeňáková
STV 1, 27.4.2010

Kresťanskí vedci: Je to Noemova archa!

Je tu nový dôkaz o biblickej potope. „Našli sme Noemovu archu,“ tvrdí tím čínskych a tureckých kresťanských vedcov. Pozostatky mohutnej lode, na ktorej mal biblický Noe zachrániť zvieratá pred potopou, našli na vrchole hory Ararat v Turecku v nadmorskej výške 4 000 metrov.

Práve Ararat mal byť podľa Biblie miestom, kde sa po skončení potopy vyrodil Noe s dvoma pármami zo všetkých živočíchov. To sa malo udiť približne pred 4 800 rokmi.

Presne taký vek odhadujú čínski a tureckí evanjelickí archeológovia

z organizácie Noah's Ark Ministries International vykopávkam, ktoré práve objavili.

„Nie je to isté na 100%, ale sme si istí na 99, 9%, že je to Noemova archa,“ hovorí člen tímu Jeung Wing-čung. Dôkazom by mali byť napríklad drevené trámy, ktoré na lodi oddeľovali jednotlivé zvieracie páry. Viaceré nálezy potvrdzujú skutočnú potopu v biblických časoch, vedci však tvrdia, že na svete nie je toľko vody, aby dosiahla výšku údajného nálezu Noemovej archy na Ararate.

(dus)
Nový Čas, 28.4.2010

V Zürišskom jazere vo Švajčiarsku objavili potápači stovky urien

V Zürišskom jazere vo Švajčiarsku objavili potápači stovky urien s telesnými pozostatkami spolopených ľudí. Miesto nálezů sa nachádza neďaleko kliniky, ktorá poskytuje eutanáziu pacientom z celej Európy. Nález nešokoval len obyvateľov Zürichu, prípad vyšetruje polícia. Viac informácií má Tibor Macák.

Potápači miestnej polície našli urny náhodne pri pátracej akcii v Zürišskom jazere, ktoré je taktiež zdrojom pitnej vody.

Doteraz vyniesli na povrch vyše 300 urien s popolom, na ktorých je logo pohrebného ústavu, s ktorým spolupracuje aj klinika Dignitas. Keď Švajčiarsko legalizovalo zákon o eutanázii, Ludwig Minelli otvoril v Zürichu túto kliniku. Jej bývalá zamestnankyňa Sorayah Werdllová pre britský denník Daily Mail potvrdila, urny s telesnými pozostatkami pacientov najprv hádzal do jazera samotný Minelli, neskôr to robili na jeho príkaz ďalší zamestnanci kliniky. V Zürišskom jazere sa pritom našli ľudské kosti a popol už v roku 2008. Od samotného začiatku podozrievali z pochovávanía práve kliniku Dignitas, avšak Minelli doteraz nereagoval na žiadne písomné výzvy úradov. Starosta Zürichu Max Baumgartner pre médiá povedal, že nález stoviek urien je pre neho šokujúci. Polícia už začala vyšetrovanie, pričom za ilegálne umiestnenie ľudského popola hrozí páchateľovi až 3-ročný trest odňatia slobody, alebo pokuta takmer 40 000 eur.“

Rádio Slovensko, 29.4.2010

Zneužívanie vraj neporušuje celibát

Niektorí kňazi sú presvedčení, že sexuálne zneužívanie maloletých nie je porušením celibátu. Vyhlásil to bývalý biskup zo Sydney. 72-ročný kardinál sa dlhé roky snaží pomáhať obetiam sexuálneho zneužívania zo strany katolíckych kňazov. O svojej práci napísal aj knihu. Podľa neho viacerí kňazi považujú za celibát iba zdržanie sa vzťahu medzi mužom a dospelou ženou. **TV Markiza, 29.4.2010**

Riaditeľov škôl teší zjemnenie úcty k vlasti

Parlament rozhodol tak, aby si pedagógovia aj žiaci mohli vydýchnuť. Je to prijateľnejšie riešenie - riaditelia základných a stredných škôl sa zhodujú, že novela zákona o štátnych symboloch, ktorú parlament prijal v utorok, je lepšia ako vlastenecký zákon z dielne SNS.

Hymna musí znieť iba na začiatku a konci školského roka. A namiesto plátennej zástavy musí byť v každej triede plagát zobrazujúci zástavu, text hymny a preambulu ústavy.

„Určite to považujem za lepšie riešenie. Som rada, že sa prijal kompromis,“ povedala riaditeľka Gymnázia v Snine Iveta Lazorová.

Týka sa to aj cirkevných škôl

Riaditeľ Cirkevného gymnázia s vyučovacím jazykom maďarským v Leviciach Ján Kluch vníma rozhodnutie parlamentu aj ako určitý zásah do nezávislosti cirkevných škôl. Vlastenecký zákon ich nespomínal, novela zákona o štátnych symboloch už áno. Tvrdí však, že vyhovieť jej nie je problém. „Plagát nestojí toľko peňazí.“

Minister školstva Ján Mikolaj (SNS) včera pre agentúru SITA povedal, že vďaka jeho iniciatíve novela platí nielen pre takzvané štátne, ale aj súkromné a cirkevné školy.

Keby parlament opäť prijal prezidentom vrátený zákon o vlastenectve, hymna by musela znieť každý pondelok - pred vyučovaním.

„Takto je to pre nás lepšie. Aj deti to zoberú skôr, ako keby to mali každý pondelok počúvať,“ povedala aj Martina Olšiaková, riaditeľka Základnej školy SNP v Hornej Ždani v okrese Žiar nad Hronom.

„Hymna nám nebude robiť problém. Keď máme väčšiu oficiálnu akciu, nielenže sa zahrá hymna, ale žiaci ju aj spievajú.“

Jozef Čavojec, SME, 29.4.2010

Kritizoval biskupov

Predseda ČSSD Jiří Paroubek sa pustil do biskupov. Lídrovi strany sa nepáči, že voličom radia, koho majú voliť. Reagoval tak na výzvu istého biskupa, ktorý na internete vyzval ľudí, aby nevolili veľké strany.“ TA3, 28.4.2010

Zapojí cirkev do predvolebnej kampane?

Katolícka cirkev v Česku vstupuje do predvolebnej kampane. Biskup Václav Malý v stanovisku českej biskupskej konferencie radí, koho majú ľudia voliť. Kritike nepriamo podrobil ČSSD a ODS. Pozornosť upriamil na malé politické strany. Slovenská konferencia biskupov podobne vyhlásenie nechystá.

Redaktorka: „Parlamentné voľby u našich západných susedov budú o mesiac. ČSSD sľubuje zvýšenie rodných prídavkov. ODS chce zase finančne trestať ministrov za ďalšie zdĺžovanie krajiny. A práve tieto sľuby spochybnila česká katolícka cirkev. V dokumente koho voliť - dlho voči sebe priamo nemenuje, jasne však píše o najväčšej ľavicovej a pravicovej strane.“

Václav Malý, biskup: „Dá sa predpokladať, že viac ako inokedy bude pozornosť voličov zameraná na menšie politické strany. Pozorný volič možno nájde zodpovednú dlhodobú víziu aj v programe iných strán.“

Redaktorka: „Parlamentné voľby onedlho budú aj na Slovensku. V minulosti cirkev v kostoloch vyzývala veriacich, aby išli voliť. Hoci ofici-

álne žiadnu stranu nepodporovala, odporúčala dať svoj hlas tým, ktorí sa držia kresťanských princípov. Tento raz tak neurobí.“

Jozef Kováčik, hovorca KBS: „Konferencia biskupov Slovenska pred týmito konkrétnymi voľbami takéto vyhlásenie nechystá. Ale to neznamená, že by tak nemohli urobiť jednotliví biskupi a kňazi. Majú na to plné právo a sú súčasťou občianskej spoločnosti.“

Redaktorka: „Kňazi tak môžu urobiť aj cez internet, obľúbené sú blogy. Niektorí z nich tak napríklad pred prezidentskými voľbami vyjadrili podporu svojmu kandidátovi.“

Zuzana Kusá, sociologička SAV: „Tieto odporúčania majú vplyv najmä na tých najvernejších pripravených obhajovať základné hodnoty, ale väčšina bežných veriacich, vlašných veriacich sa riadi skôr inými praktickejšími prioritami ako tie, ktoré zdôrazňuje cirkev.“

Redaktorka: „To či ľudia pôjdu voliť a najmä koho je predovšetkým v rukách politických strán, voľby sú totiž aj vysvedčením práce politikov.“

Andrea Predajňová, STV 1, 28.4.2010

Biskupi rokujú s politikmi

Predstavitelia Konferencie biskupov Slovenska chcú so zástupcami politických strán diskutovať o ochrane života, rodiny i ratifikácii parciálnych zmlúv s Vatikánom. Rokovať budú aj so stranou Sloboda a Solidarita, ktorá presadzuje zmenu financovania cirkví. Ako s prvou sa predstavitelia KBS už stretli s HZDS. „Blížiace sa voľby nás viedli k myšlienke informovať politické strany, pri ktorých predpokladáme, že by mohli byť prítomné aj v budúcom parlamente, o hodnotách, ktoré chce cirkev prezentovať a presadzovať v spoločnosti,“ povedal arcibiskup Zvolenský.

Pravda, 29.4.2010

Socha Krista čaká na investorov

Ambiciózne projekty Pavla Hagyarího stoja, pribrzdiť ich mala kríza

Obrovskú sochu Ježiša, ktorá by podľa vízie prešovského primátora Pavla Hagyarího mala vyrásť pri jeho meste, tak skoro neuvidíme. Na stavbu 33-metrového kolosu nie sú peniaze.

„V ekonomickej situácii, ktorá nastala po príchode krízy, je pokračovanie projektu nereálne. Možno tak o dva roky, keď sa ekonomika pozviecha, sa bude dať pokračovať.“

Investori sú opatrní a pravda je, že dnes majú prednosť pri investovaní vhodnejšie oblasti ako socha Krista, priznáva ideový otec projektu Hagyarí.

V Prešove tak dodnes stojí len 3, 3-metrový model budúcej sochy a aj ten budú pravdepodobne musieť z historického centra mesta presťahovať. Zatiaľ sú zabrzdené aj ďalšie nápady ambiciózneho primátora.

LUBOMÍR FERKO
Plus jeden deň, 29.4.2010

KBS: Pred voľbami do politických centrál

Katolícky biskupi ešte pred voľbami navštívia stranické centrály. Podľa arcibiskupa Stanislava Zvolenského politikom chcú pripomenúť kresťanské hodnoty, ktoré by mali presadzovať v ďalšom volebnom období. Katolícka cirkev plánuje na stretnutiach otvoriť aj otázku výhrad o svedomí a financovaní cirkvi.“

Redaktorka: „Ochrana ľudského života, rodina, pôsobenie cirkvi na školách či v sociálnej sfére. Tieto témy plánujú na stretnutiach otvoriť katolícky biskupy.“

Iveta Radičová, podpredsedníčka SDKÚ-DS, volebná líderka strany: „Takže samozrejme, že sú to témy na spoločný rozhovor.“

Anna Belousovová, prvá podpredsedníčka SNS: „Vieme veľmi dobre, že Konferencia biskupov na území Slovenska sa orientuje na verejný život teda aj na oslovovanie politikov, pretože tam sa tie spoločenské problémy riešia.“

Stanislav Zvolenský, predseda KBS: „Vychádzame z toho, že vo väčšine strán sú prítomní veriaci katolíci a chceme teda tie jednotlivé strany informovať o tých našich predstavách ako ktoré hodnoty by sme chceli predovšetkým zdôrazniť v nasledujúcom období.“

Redaktorka: „Zástupcovia Konferencie biskupov Slovenska chcú navští-

viť všetky parlamentné strany, ale aj tie ktoré majú šancu dostať sa do Národnej rady.“

Martin Klus, politológ: „Katolícka cirkev na Slovensku chce istým spôsobom pokračovať v akomsi dosahu na politiku, politický systém Slovenskej republiky a preto si už dopredu vytvára isté vzťahy s ostatnými

politickými stranami.“

Redaktorka: „Biskupi chcú na stretnutiach hovoriť aj o výhrade vo svedomí a financovaní cirkvi. Práve na nich stroskotala predchádzajúca vláda a vyústila do odchodu KDĽH z koalície.“

Anna Belousovová, prvá podpredsedníčka SNS: „Myslím si, že tam treba dohodu a bolo by dobré, keby to bola dohoda na prieč politickým spektrom.“

Iveta Radičová, podpredsedníčka SDKÚ-DS, volebná líderka strany: „A keďže táto potreba bola artikulovaná už v minulosti, treba ju dokončiť.“

Stanislav Zvolenský, predseda KBS: „Je isté, že pri týchto stretnutiach tu túto tému budeme prednášať, ale zostáva v kompetencii tých, ktorí budú potom v parlamente a ktorí zostavia vládu.“

Redaktorka: „Konferencia biskupov Slovenska sa zatiaľ v oficiálnom liste nechystá vyzvať ľudí v kostoloch, aby išli voliť. Nevylúčila, že to môžu urobiť jednotliví biskupi a kňazi.

Andrea Predajňová, STV 1, 29.4.2010

5000 eur chcú dať na kostol

Košická mestská časť Pereš rieši zaujímavý problém. Má prispieť sumou päťtisíc eur na kostolné lavice. Starosta Jozef Karabín je proti, no poslanci sú za a dvakrát ho prehlasovali.

O posúdenie oprávnenosti takejto požiadavky preto už požiadal aj Generálnu prokuratúru.

„Je to absurdné. Naša mestská časť nebola objednávateľom týchto lavíc. Je to mrhanie verejnými peniazmi, pretože môžeme investovať len do majetku, ktorý spravujeme a ktorého sme zriadovateľmi. A my sme cirkev nezriadili.

Dokonca kostol v našej obci patrí pod farnosť v obci Pol'ov. Cirkev dotuje štát, veriaci a ešte aj samospráva.

Som za odľuku cirkvi od štátu,“ hovorí rozhorčený starosta.

Všetci siedmi poslanci Pereša sú však proti nemu a napriek tomu, že ich návrh na vyplatenie peňazí ešte vlni zamietol, prehlasovali ho už dvakrát. Tvrdia, že ide o duchovnú hodnotu.

„To nie je pravda. Duchovná hodnota by to bola vtedy, keby urobili napríklad farský deň. A lavice neboli nutné. Predtým tam boli stoličky,“ tvrdí J. Karabín, ktorý proti cirkvi nič nemá: „Sám som veriaci, lenže tieto peniaze potrebujeme najmä na opravu ciest.“

Mojsej: Treba riešiť cesty ekompromisný postoj starostu rozdelil obec na dva tábory. Niektorí mu fandia, ale mnohí sú proti nemu.

Poslanec mestskej časti Gejza Seľeš tvrdí: „Keď sme to už schválili, tak nech to zaplatí. Predtým tam boli len stoličky, ktoré si ľudia nosili z domu.“

Otvorené archívy

Moskva zverejnila originály niektorých už známych dokumentov o masacre v Katyni a prezident Medvedev sľúbil Poliakom ďalšie. Prvý krok má zmysel dovnútra Ruska, kde stále mnohí veria (časťou ruských médií občas opakovanému) klamstvu, že v Katyni vraždili Nemci. Dokumenty sľúbené Medvedevom možno povedia niečo nové i svetu. Aj v tomto prípade však zostane základný problém: bude to len to, o čom Moskva usúdi, že to svet môže vidieť. O ostatnom stále platí, čo Moskva odkázala Poliakom v roku 2004: že obsahujú štátne tajomstvo, čo v preklade asi znamená, že obsahujú pravdy, ktoré by ruských vládcov mohli poškodiť.

Pripomína to postup Vatikánu v spore o správaní pápeža Pia XII. v čase II. svetovej vojny a holokaustu. Keď to už bolo príliš neprijemné, zverejnil Vatikán obsiahly výber dokumentov spracovaný ním vybranými odborníkmi, ktoré Pia XII. vykreslili v pozitívnom svetle. Pre väčšinu ostatných historikov však zostali vatikánske archívy uzavreté. Žiadny nezávislý odborník tak nemohol overiť, či je výber objektívny, alebo príkaz zhora účelový a zmanipulovaný. Namiesto toho, aby spor vyriešil, takýto krok Vatikánu len posilnil dôvodné podozrenie, že niečo skrýva.

Pokiaľ Rusko neotvorí svoje archívy v miere, ako to robí každý demokratický štát, neumožní v nich aj zahraničným odborníkom slobodne bádať, bude potrebné sa stále pýtať, čo skrýva. Nielen ohľadne Katyne.

Bolo by potrebné konečne vyjasniť osud švédskeho diplomata Raoula Wallenberga, ktorého po záchrane budapeštianskych židov odviekli do Ruska. Moskva aj po páde komunizmu tvrdí, že tam zomrel v roku 1947. Podľa svedkov však žil ešte dlho po tom. A Rusku je to dodnes príliš trápne priznať. **Peter Morvay, SME, 30.4.2010**

Na to, že kostol nie je majetkom obce, má svojskú odpoveď: „Však tie lavice už nikto z kostola neodnesie.“ Liberálnejšie zmýšľajúci Perešania starostovi fandia.

Napríklad Braňo Mojsej, ktorý v tejto časti žije už niekoľko rokov aj s manželkou Norou, hovorí: „Som síce hlboko veriaci človek, ale čo je veľa, to je veľa. Najprv treba riešiť rozbité cesty.“ **Plus jeden deň, 30.4.2010**